

Hallituksen esitys Eduskunnalle Brasilian kanssa tulon kaksinkertaisen verotuksen sekä veron kiertämisen estämiseksi tehdyn sopimuksen muuttamista koskevan pöytäkirjan eräiden määräysten hyväksymisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Brasilian kanssa tulon kaksinkertaisen verotuksen sekä veron kiertämisen estämiseksi vuonna 1972 tehdyn sopimuksen muuttamista koskevan pöytäkirjan.

Pöytäkirjalla muutetaan niitä sopimuksen määräyksiä, jotka koskevat osingon, koron ja rojaltin verotusta.

Pöytäkirja tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen täyttä-

neensä valtiosäännössään pöytäkirjan voimaantulolle asetetut edellytykset. Voimaantulon jälkeen pöytäkirjan määräyksiä sovelletaan Suomessa tuloon, joka saadaan pöytäkirjan voimaantulopäivää lähinnä seuraavan kalenterivuoden tammikuun 1 päivänä tai sen jälkeen.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus pöytäkirjan eräiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten hyväksymisestä. Laki on tarkoitus saattaa voimaan samanaikaisesti pöytäkirjan kanssa.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

Suomen ja Brasilian välillä tehtiin 16 päivänä helmikuuta 1972 sopimus tulon kaksinkertaisen verotuksen sekä veron kiertämisen estämiseksi (SopS 2/74). Sopimusta on sovellettu lähdeveron osalta 22 päivästä joulukuuta 1973 alkaen ja muiden tuloverojen osalta ensimmäisen kerran vuodelta 1974 toimitetussa verotuksessa.

Sopimus poikkeaa eräiltä olennaisilta osiltaan Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) vuonna 1977 laatimasta mallisopimuksesta. Sopimusmääräysten johdosta suomalaisia yrityksiä kohdellaan verotuksellisesti eri tavalla, erityisesti pääomatulojen osalta, verrattuna eräisiin muihin teollistuneisiin valtioihin, joilla on verosopimus Brasilian

kanssa. Sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen on lisäksi sekä Suomen että Brasilian verolainsäädäntöä olennaisesti uudistettu. Näistä syistä sopimuksen muuttaminen on tullut ajankohtaiseksi.

1.2. Asian valmistelu

Sopimuksen muuttamista koskevat neuvottelut käytiin Helsingissä syyskuussa 1988, jolloin parafoitiin englannin kielellä laadittu pöytäkirjaluonnos. Pöytäkirja allekirjoitettiin Brasiiliassa 12 päivänä kesäkuuta 1989. Neuvottelut uudesta sopimuksesta, jolla korvataan koko voimassa oleva sopimus, on tarkoitus aloittaa myöhemmin.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Pöytäkirjan sisältö

I artikla. Tällä artiklalla on sopimuksen osinkoja koskevan 10 artiklan 2—6 kohta kirjoitettu uudelleen. Nykyisen 2 kohdan mukaan osingosta perittävä lähdevero ei saa olla suurempi kuin 25 prosenttia osingon kokonaismäärästä. Tätä Suomeen kotiutettavien osinkojen lähdeverokohtelua on uudella 2 kohdalla lievennetty, jotta sopimus vastaisi niitä sopimuksia, joita esimerkiksi Norja ja Ruotsi ovat Brasilian kanssa tehneet. Artiklan uuden 2 kohdan määräyksen mukaan osingosta perittävä lähdevero ei saa olla suurempi kuin 15 prosenttia osinkojen kokonaismäärästä.

Nykyisen 3 kohdan mukaan osinko, jonka Brasiliassa asuva yhtiö maksaa Suomessa asuvalle yhtiölle, vapautetaan Suomen verosta siinä laajuudessa kuin osinko olisi ollut vapaa verosta Suomen verolainsäädännön mukaan, jos molemmat yhtiöt olisivat asuneet Suomessa. Viittaus Suomen verolainsäädäntöön on ennen yhtiöveron hyvitysjärjestelmän käyttöönottoa tarkoittanut erityisesti elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 §:n 1 momentin 5 kohtaa (825/83) sekä 2 ja 3 momenttia (821/78). Näiden lainkohtien mukaan kotimaisen osakeyhtiön toiselta kotimaiselta osakeyhtiöltä saamat osingot ovat yhtiöiden jakamien voittojen niin sanotun ketjuverotuksen estämiseksi olleet eräin poikkeuksin verovapaita. Yhtiöveron hyvitysjärjestelmässä ei tällaista verovapautta ole, vaan osakeyhtiön saamat osingot ovat yhtiön veronalaista tuloa. Kotimaisen yhtiön toiselta kotimaiselta yhtiöltä saama osinko oikeuttaa kuitenkin yhtiöveron hyvityksestä annetun lain (1232/88) mukaiseen yhtiöveron hyvitykseen, jolla edellä tarkoitettu ketjuverotus poistetaan. Ulkomailta saatu osinko ei oikeuta Suomen verolainsäädännön mukaiseen yhtiöveron hyvitykseen. Sen välttämiseksi, että suomalaisen osakeyhtiön olisi aina maksettava veroa jo kertaalleen verotetusta voitosta jaetusta ulkomaisesta osingosta riippumatta siitä, jakaako se osingon edelleen, on 3 kohta kirjoitettu uudelleen. Yhtiöveron hyvitysjärjestelmässä ei voida pitää tarkoituksenmukaisena, että ulkomailta saadut osingot pysyväisesti vapautetaan verosta sisäisen lainsäädännön mukaan. Vapautuksen myöntäminen

verosopimuksen määräyksen nojalla on parempi ratkaisu siitä syystä, että näin voidaan ottaa huomioon Suomen ja asianomaisen vieraan valtion väliset taloudelliset suhteet. Suomalaisen yhtiön ulkomailta saaman osingon vapauttaminen rajoituksitta verosta Suomessa ei ole perusteltua, vaan vapauttaminen voidaan rajoittaa niin sanotuille suorille sijoituksille maksettuun osinkoon, milloin osinkojen vapauttamiseen verosta ylipäättään on aihetta. Vapauttamisen edellytykseksi on Brasilian kanssa tämän mukaisesti sovittu, että osinkoa saava yhtiö hallitsee osinkoa jakavassa yhtiössä tietyn suuruista äänimäärää. Uudella 3 kohdan määräyksellä on Brasiliassa asuvan yhtiön Suomessa asuvalle yhtiölle maksama osinko vapautettu Suomen verosta, jos saaja välittömästi hallitsee vähintään 10 prosenttia osingon maksavan yhtiön äänimäärästä.

Artiklan 5 kohdassa määritellään sanonta ”osinko”. Tämä kohta on korvattu uudella kohdalla, joka eräin vähäisin poikkeamin on OECD:n vuonna 1977 laatiman mallisopimuksen 10 artiklan 3 kohdan mukainen.

Artiklan 6 kohdassa on määräys, jonka mukaan suomalaisen yhtiön Brasiliassa olevan kiinteän toimipaikan tulosta voidaan verottaa siellä enintään 25 prosentin verokannan mukaan. Koska sopimusmääräyksen mukainen verokanta on korkeampi kuin useissa muissa Brasilian tekemissä verosopimuksissa, on tätä määräystä muutettu siten, että vero ei saa olla suurempi kuin 15 prosenttia.

II artikla. Tällä artiklalla on sopimuksen kaksinkertaisen verotuksen poistamismenetelmiä koskevan 23 artiklan 4 kohta kirjoitettu uudelleen. Uuden 4 kohdan mukaan se Brasiliassa suoritettun veron määrä, joka Suomessa asuvan henkilön tulosta suoritettavasta verosta on 3 kohdan mukaan vähennettävä, katsotaan osingon, koron ja rojaltin osalta maksetuksi vähintään 25 prosentin verokannan mukaan. Nykyisin määräys koskee vain korkoa ja rojaltaa.

III artikla. Tällä artiklalla on sopimukseen liittyvään pöytäkirjaan lisätty uusi 1 kohta. Tämän kohdan mukaan sopimusvaltioiden asianomaiset viranomaiset voivat sopia, että korkoa koskevan 11 artiklan 3 kohtaa sovelletaan sellaisiin erikseen nimettäviin laitoksiin, jotka

sopimusvaltion hallitus pääasiallisesti omistaa. Pöytäkirjan nykyinen 1 ja 2 kohta on samalla numeroitu uudelleen 2 ja 3 kohdaksi.

IV artikla. Pöytäkirjan voimaantuloa koskevat määräykset sisältyvät tähän artiklaan. Pöytäkirja tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen täyttäneensä valtiosäännössään pöytäkirjan voimaantulolle asetetut edellytykset. Pöytäkirjan määräyksiä sovelletaan Suomessa tuloon, joka saadaan pöytäkirjan voimaantulopäivää lähinnä seuraavan kalenterivuoden tammikuun 1 päivänä tai sen jälkeen, ja Brasiliassa, osinkoon ja 10 artiklan 6 kohdassa mainittuun tuloon, jotka saadaan pöytäkirjan voimaantulopäivää lähinnä seuraavan kalenterivuoden tammikuun 1 päivänä tai sen jälkeen.

2. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Elinkeinotulon verottamisesta annettuun lakiin 29 päivänä joulukuuta 1989 annetulla lailla (1339/89) väliaikaisesti lisätyn 61 a §:n mukaan, joka on voimassa vuoden 1991 lop-

puun, on suomalaisen yhtiön ulkomaiselta yhtiöltä sama osinko vapautettu verosta tietyin edellytyksin. Pöytäkirjan määräys, jolla tällainen vapautus pysyväisesti myönnetään brasilialaiselta yhtiöltä saadun osingon osalta, poikkeaa näin ollen voimassa olevasta verolainsäädännöstä. Lisäksi muutkin pöytäkirjan määräykset poikkeavat voimassa olevasta verolainsäädännöstä. Tämän vuoksi pöytäkirja vaatii näiltä osin Eduskunnan hyväksymisen.

Edellä olevan perusteella ja hallitusmuodon 33 §:n mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi ne Suomen tasavallan ja Brasilian liittotasavallan välillä tulon kaksinkertaisen verotuksen sekä veron kiertämisen estämiseksi tehdyn sopimuksen muuttamisesta Brasiliassa 12 päivänä kesäkuuta 1989 allekirjoitetun pöytäkirjan määräykset, jotka vaativat Eduskunnan suostumuksen.

Koska pöytäkirja sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

L a k i

Brasilian kanssa tulon kaksinkertaisen verotuksen sekä veron kiertämisen estämiseksi tehdyn sopimuksen muuttamista koskevan pöytäkirjan eräiden määräysten hyväksymisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Brasiiliassa 12 päivänä kesäkuuta 1989 allekirjoitetun Suomen tasavallan ja Brasilian liittotasavallan välillä tulon kaksinkertaisen verotuksen sekä veron kiertämisen estämiseksi tehdyn sopimuksen (SopS 2/74) muuttamista koskevan pöytäkirjan määräykset ovat, mikäli ne kuuluvat lainsäädännön alaan, voimassa niin kuin siitä on sovittu.

2 §

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa asetuksella.

3 §

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä 24 päivänä toukokuuta 1991

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ulkoasiainministeri *Paavo Väyrynen*

PÖYTÄKIRJA

Suomen tasavallan hallituksen ja Brasilian liittotasavallan hallituksen välillä tulon kaksinkertaisen verotuksen sekä veron kiertämisen estämiseksi tehdyn sopimuksen muuttamisesta

Suomen hallitus ja Brasilian hallitus,

haluten tehdä sopimuspuolten välillä Helsingissä 16 päivänä helmikuuta 1972 allekirjoitettua tulon kaksinkertaisen verotuksen sekä veron kiertämisen estämistä koskevaa sopimusta muuttavan pöytäkirjan,

ovat sopineet seuraavasta:

I Artikla

Sopimuksen 10 artiklan 2, 3, 5 ja 6 kohta poistetaan ja niiden tilalle tulevat seuraavat kohdat:

”2. Osingosta voidaan kuitenkin verottaa myös siinä sopimusvaltiossa, jossa osingon maksava yhtiö asuu, tämän valtion lainsäädännön mukaan, mutta vero ei saa olla suurempi kuin 15 prosenttia osingon kokonaismäärästä.

Sopimusvaltioiden asianomaiset viranomaiset sopivat keskenään, miten tätä rajoitusta sovelletaan.

Tämä kohta ei vaikuta yhtiön verottamiseen siitä voitosta, josta osinko maksetaan.

3. Tämän artiklan 1 kohdan määräysten estämättä Brasiliassa asuvan yhtiön Suomessa asuvalle yhtiölle maksama osinko vapautetaan Suomen verosta, jos saaja välittömästi hallitsee vähintään 10 prosenttia maksavan yhtiön äänimäärästä.”

PROTOCOL

to amend the Convention between the Government of the Republic of Finland and the Government of the Federative Republic of Brazil for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income

The Government of Finland and the Government of the Federative Republic of Brazil,

Desiring to conclude a Protocol to amend the Convention between the Contracting Parties for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income, signed at Helsinki on 16 February 1972,

Have agreed as follows:

Article I

Paragraphs 2, 3, 5 and 6 of Article 10 of the Convention shall be deleted and replaced by the following:

”2. However, such dividends may also be taxed in the Contracting State of which the company paying the dividends is a resident and according to the laws of that State, but the tax so charged shall not exceed 15 per cent of the gross amount of the dividends.

The competent authorities of the Contracting States shall by mutual agreement settle the mode of application of this limitation.

This paragraph shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid.

3. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, dividends paid by a company which is a resident of Brazil to a company which is a resident of Finland and controls directly at least 10 per cent of the voting power of the company paying the dividends shall be exempt from Finnish tax.”

”5. Sanonnalla ”osinko” tarkoitetaan tässä artikkelissa tuloa, joka on saatu osakkeista tai muista voitto-osuuteen oikeuttavista oikeuksista, jotka eivät ole saamia, samoin kuin muista yhtiöosuuksista saatua tuloa, jota sen valtion lainsäädännön mukaan, jossa voiton jakava yhtiö asuu, kohdellaan verotuksellisesti samalla tavoin kuin osakkeista saatua tuloa.

6. Jos Suomessa asuvalla yhtiöllä on kiinteä toimipaikka Brasiliassa, tätä kiinteää toimipaikkaa voidaan verottaa toimittamalla pidätys lähteellä Brasilian lainsäädännön mukaan. Vero ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin 15 prosenttia tämän kiinteän toimipaikan kokonaistulosta sen jälkeen kun tulosta on vähennetty siihen kohdistuva yhtiövero.”

II Artikla

Sopimuksen 23 artiklan 4 kohta poistetaan ja sen tilalle tulee seuraava kohta:

”4. Osingon, koron ja rojaltin osalta Brasilian vero katsotaan maksetuksi vähintään 25 prosentin verokannan mukaan.”

III Artikla

1. Seuraava uusi kappale lisätään sopimukseen liittyvään pöytäkirjaan välittömästi ensimmäisen lauseen jälkeen:

”1. 11 artiklan 3 kohta

Sopimusvaltioiden asianomaiset viranomaiset voivat sopia, että 11 artiklan 3 kohtaa sovelletaan sellaisiin erikseen nimettäviin laitoksiin, jotka sopimusvaltion hallitus pääasiallisesti omistaa.”

2. Sopimukseen liittyvän pöytäkirjan nykyinen 1 ja 2 kohta numeroidaan uudelleen 2 ja 3 kohdaksi.

IV Artikla

1. Sopimuspuolet ilmoittavat toisilleen täytäneensä valtiosäännössään tämän pöytäkirjan voimaantulolle asetetut edellytykset.

2. Pöytäkirja tulee voimaan kolmantenäkymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona myöhempi 1 kohdassa tarkoitetuista ilmoituksista on tehty, ja sen määräyksiä sovelletaan:

a) Suomessa tuloon, joka saadaan sitä päivää, jona pöytäkirja tulee voimaan, lähinnä seuraavan kalenterivuoden tammikuun 1 päivänä tai sen jälkeen;

”5. The term ”dividends” as used in this Article means income from shares, or other rights, not being debt-claims, participating in profits, as well as income from other corporate rights which is subjected to the same taxation treatment as income from shares by the laws of the State of which the company making the distribution is a resident.

6. Where a company which is a resident of Finland has a permanent establishment in Brazil, that permanent establishment may be subject to a tax withheld at source in accordance with Brazilian law. However, such tax shall not exceed 15 per cent of the gross amount of the profits of that permanent establishment determined after the payment of the corporation tax related to such profits.”

Article II

Paragraph 4 of Article 23 of the Convention shall be deleted and replaced by the following:

”4. With regard to dividends, interest and royalties, Brazilian tax is considered as having been paid at a minimum rate of 25 per cent.”

Article III

1. The following new paragraph shall be inserted in the Protocol to the Convention immediately after the first sentence:

”1. Ad Article 11, paragraph 3

The competent authorities of the Contracting States may agree that paragraph 3 of Article 11 shall apply to any denominated institution mainly owned by the Government of a Contracting State.”

2. The existing paragraphs 1 and 2 of the Protocol to the Convention shall be renumbered as 2 and 3.

Article IV

1. The Contracting Parties shall notify each other that the constitutional requirements for the entry into force of this Protocol have been complied with.

2. The Protocol shall enter into force thirty days after the date of the later of the notifications referred to in paragraph 1 and its provisions shall have effect:

(a) in Finland, on income derived on or after 1 January in the calendar year next following the year in which the Protocol enters into force;

b) Brasiliassa, osinkoon ja 10 artiklan 6 kohdassa mainittuun tuloon, jotka saadaan sitä päivää, jona pöytäkirja tulee voimaan, lähinnä seuraavan kalenterivuoden tammikuun 1 päivänä tai sen jälkeen.

Tämän vakuudeksi ovat allekirjoittaneet, asianmukaisesti siihen valtuutettuina, allekirjoittaneet tämän pöytäkirjan.

Tehty Brasiliassa 12 päivänä kesäkuuta 1989 kahtena suomen-, portugalil- ja englanninkielisenä kappaleena, kaikkien kolmen tekstin ollessa yhtä todistusvoimaiset. Tulkintaerimielisyyden sattuessa on englanninkielinen teksti ratkaiseva.

Suomen tasavallan
hallituksen puolesta:

Risto Kauppi

Brasilian liittotasavallan
hallituksen puolesta:

Roberto de Abreu Sodré

(b) in Brazil, on dividends and on income indicated in paragraph 6 of Article 10 derived on or after 1 January in the calendar year next following the year in which the Protocol enters into force.

In witness whereof the undersigned, duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done in duplicate at Brasilia this 12th day of June 1989, in the Finnish, Portuguese and English languages, all three texts being equally authentic. In the case of divergence of interpretation the English text shall prevail.

For the Government of the
Republic of Finland:

Risto Kauppi

For the Government of the
Federative Republic of Brazil:

Roberto de Abreu Sodré

